

Tyel ja muut vakuutukset työntekijälle

Kimpparenki -hanke, ProAgria Etelä-Pohjanmaa

Tyel eli työntekijän eläkevakuutus

- Tyel-vakuutus antaa työntekijälle (17–68-vuotias) turvaa vanhuuden, työkyvyttömyyden ja perheen huoltajan kuoleman varalta
 - o Työntekijän vakuuttamisvelvollisuus alkaa 17 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta ja päättyy sen kuukauden lopussa, jona työntekijä täyttää 68 vuotta
- Vakuutus on otettava viimeistään ensimmäistä palkanmaksukuukautta seuraavan kuukauden aikana. Jos eläkevakuuttaminen myöhästyy, vakuutusmaksuja korotetaan takautuvalta ajalta.
- Voidaan tehdä sopimus jonkun eläkevakuutusyhtiön kanssa tai tehdä tilapäisen työnantajan ilmoituksia
 - o Tilapäistyönantaja on silloin, kun
 - ei ole voimassa tyel-vakuutusta eikä vakituksia työntekijöitä
 - tilapäisten työntekijöiden yhteenlaskettu palkkasumma puolelta vuodelta jää alle 8 346 euroa vuonna 2018
 - o Sopimustyönantaja on silloin, kun
 - yhdenkin työntekijän työsuhde on vakituinen
 - arvio työntekijöiden yhteenlasketusta puolen vuoden palkkasummasta on vähintään 8 346 euroa vuonna 2018
- Tyel-maksu v. 2018 on 25,3 % palkoista, josta työntekijän osuus on syntymäpäivää seuraavaan kuukauden alusta
 - o 6,35 % (17–52-vuotiaat)
 - o 7,85 % (53–62 vuotiaat)
 - o 6,35 % (63–67 vuotiaat)
- Työnantaja pidättää työntekijän osuuden palkasta ja ilmoittaa ja tilittää sen vakuutusyhtiölle työntekijän puolesta
- Eläkevakuutusyhtiöitä tällä hetkellä mm.
 - o Ilmarinen
 - o Elo
 - o Varma
- Eläkevakuuttaminen tyelin kautta aina, kun työntekijä on tilan ulkopuolinen henkilö

Myel

- Kun on kyseessä palkanmaksu tilan **perheenjäsenelle**
 - o Perheenjäseniä ovat yrittäjän lapset, ottolapset, lastenlapset, vanhemmat, isovanhemmat sekä vävyt ja miniät.
 - o Myös yrittäjän veljet, sisaret, sedät, tädit sekä veljen tai sisaren lapsi voidaan vakuuttaa perheenjäseninä → tällöin täytyy asua maatalousyrittäjän kanssa samalla viljelmällä mutta ei edellytä yhteistaloutta
 - o Yrittäjän vanhemmat tai lapset voidaan vakuuttaa, vaikka he eivät asuisikaan tilalla. Heidän tulee kuitenkin tehdä työtä viljelmällä **päätoimisesti**
- Vakuutus pakollinen, kun palkkaa maksetaan yli 3 830 euroa vuodessa. Jos palkkaa maksetaan alle 3 830 euroa, vapaaehtoisen vakuutuksen työtulo on palkan suuruinen.
- Perheenjäsenen vakuutusta pitää hakea kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun palkanmaksu alkoi
- Karjataloudessa työskentelevällä perheenjäsenellä on oikeus vuosilomaan, jos hänellä on pakollinen MYEL-vakuutus. Hän voi myös saada sijaisapua sairauden, tapaturman sekä äitiys- tai vanhempainrahakauden ajaksi.
- 18-67 vuotiaille
- Määritellään palkansaajan työtulo etukäteen, lasku tulee automaattisesti
 - o Sivukulut (esim. sotu-maksu) määrytyy todellisen palkan mukaan
 - o Kannattaa määritellä työtulo lähelle oikeaa palkkasummaa, jotta työntekijälle kertyy eläkettä tekemänsä työn mukaisesti
- Oy-muotoinen maatila voi vakuuttaa osakkaat (jotka saavat oy:stä palkkaa) Myelillä, kun
 - o Toimintaa verotetaan maatalouden tuloverolain mukaan
 - o Omistusosuus osakkeista väh. 50 %
 - o Osakas vakuutetaan, jos hän on johtavassa asemassa ja omistaa yksin yli 30 prosenttia yhtiön osakkeista tai hänellä on yksin hallussaan yli 30 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä
 - o Johtavassa asemassa työskentelevä osakas voidaan vakuuttaa Myeliin mukaan myös, jos hän omistaa yhdessä avio- tai avopuolionsa kanssa tai samassa taloudessa asuvan, osakkaalle sukua suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa olevan henkilön kanssa yli 50 prosenttia yhtiön osakepääomasta tai heillä on yhdessä yli 50 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.
 - o Osakkaan aviopuoliso voidaan vakuuttaa osakeyhtiön osakkaana, jos hän omistaa vähintään yhden osakkeen.
- Työttömyysvakuutusmaksua ei peritä palkasta, kun palkansaaja Myel-vakuutettu
- Myelin kautta ei voida vakuuttaa täysin tilan ulkopuolisia työntekijöitä

Myel vs. tyel

- Myel tilan palkatuille perheenjäsenille tietyin edellytyksin
- Tyel tilan ulkopuolisille työntekijöille
- Vuonna 2018 alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden Myel-maksu on noin 13,01 %, mikäli työtulo on noin alle 26 800 €. Työeläkemaksu nousee liukuvasti noin 42 100 € saakka ja sen ylittävältä osalta on 24,1 % 53-62-vuotiailta peritään korkeampaa maksua. Heillä vastaavat maksuprosentit ovat 13,82 ja 25,60.
- Tyel-maksu on 25,3 % palkoista, josta palkansaajan osuus iästä riippuen 6,35 % ja 7,85 %, eli työnantajan kuluksi jää 18,95 % tai 17,45 %
- Esimerkkilaskelma: 20-v. perheenjäsen vs. 20 v. tilan ulkopuolinen, vuositulo 20 000 €
 - o Myel-työtulo 20 000 €, vakuutusmaksu 13,01 % → 2602 €
 - o Tyel maksu 25,3 % → 5060 €. Tästä palkansaajan osuus on 6,35 % eli 1270 €, eli työnantajan kustannukseksi jää 3790 €
 - o Ero esimerkissä työnantajan eläkekustannusten välillä 1188 €/v
 - o Suuremmissa tuloluokissa ero tasoittuu ja Myel muuttuu jopa kalliimmaksi, kun työnantaja ei peri palkansaajalta osuutta Myelistä

Lakisääteinen Tapaturmavakuutus

- Otettava työntekijälle lakisääteinen tapaturmavakuutus (paitsi jos voidaan hoitaa allamainitun Matan mukaan)
- Ei ikärajaa, otettava kaiken ikäisille työntekijöille
- Tilan oma väki ei kuulu lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piiriin. Joku vakuutus työssä sattuvia tapaturmia varten on syytä olla ja pakollisen Myelin yhteydessä se on Mata
- Ei tarvitse ottaa, jos työnantajan työntekijöilleen kalenterivuoden aikana maksama palkkasumma on enintään 1200 euroa
- Työsuhteen kestolla ei merkitystä
- Tapaturmavakuutusmaksun suuruus vaihtelee työn vaarallisuuden ja toimialan mukaan. Keskimääräinen maksu vuonna 2018 on 0,8 %.
- Tapaturmavakuutuksen voi ottaa oman valinnan mukaan mistä tahansa vakuutusyhtiöstä, joka ko. vakuutusta tarjoaa.
- Kattavuus
 - o työssä, työpaikalla ja työmatkalla sattuneet tapaturmat
 - o työliikkekipeytyminen ja eräitä muita työtapaturmina pidettäviä vammoja
 - o työn aiheuttamat ammattitaudit

MATA tapaturmavakuutus

- MATA-työtapaturma- ja ammattitautivakuutus on automaattisesti voimassa pakollisen Myel-eläkevakuutuksen rinnalla
- Vapaaehtoisen Myelin piirissä olevat henkilöt voivat ottaa vapaaehtoisen MATA-työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen.

Sosiaaliturvamaksu eli sairausvakuutusmaksu

- Työnantajan sosiaaliturvamaksu (eli sairausvakuutusmaksu) maksetaan Verohallinnolle yhdessä muiden oma-aloitteisten verojen kanssa. Vuonna 2018 työnantajan maksu on 0,86 %
- Maksetaan 16–67 vuotiaista palkansaajista
- Maksetaan sekä tyel- että Myel-vakuutetusta **palkasta**
 - o määräytyy ennakonpidätyksenälaisen palkan mukaan (eli Myelissäkin todellisen palkan, ei työtulon perusteella)

Työttömyysvakuutusmaksu

- Työnantajalla on velvollisuus maksaa työttömyysvakuutusmaksu, jos hän maksaa kalenterivuoden aikana työntekijöilleen palkkaa yhteensä yli 1200 euroa
- Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2018 on 1,90 %, joka pidätetään palkasta
- Työnantajan maksuprosentti v. 2018 on 0,65 % ja palkkasummarajan (2 083 500 €) ylittävältä osalta 2,60 %.
- Maksua ei peritä alle 17-vuotiaista eikä yli 65-vuotiaista työntekijöistä.
 - o maksuvelvollisuus alkaa 17-vuotissyntymäpäivää seuraavan kuukauden alusta
 - o maksuvelvollisuus päättyy 65-vuotissyntymäpäivää seuraavan kuukauden alkuun
- Ilmoitetaan ja maksetaan työttömyysvakuutusrahastolle
- Ei peritä myel-vakuutetulta palkansaajalta

Ryhmähenkivakuutus

- Vakuutuksen ottaa ja vakuutusmaksut maksaa työnantaja työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen yhteydessä vahinkovakuutusyhtiön kautta
- Lakisääteistä tapaturmavakuutusta hoitava vakuutusyhtiö perii ryhmähenkivakuutusmaksut tapaturmavakuutusmaksujen yhteydessä.
- Ryhmähenkivakuutuksen perusteella maksetaan korvausta työntekijän kuoleman johdosta edunsaajille. Korvaukset ovat kiinteät eivätkä riipu ansiotasosta

Huom! v. 2019 palkkojen ilmoituksiin liittyvät asiat muuttuvat tulorekisterin tulon myötä. Myös kaikki vakuutusmaksujen prosentit ja ikäraajat saattavat vaihdella vuosittain, joten ajantasainen tieto kannattaa aina tarkastaa vuoden vaihduttua.

Lisätietoa:

www.mela.fi

www.ilmarinen.fi

<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/tyonantajan-abc-316141>

www.tvr.fi

www.vero.fi